

TZOB: Gerekli Tedbirler Alınmazsa Türkiye'nin 2013 Yılında 164 Bin Ton Et Açığı Vereceğini Belirterek, Et Üretimini Yüzde 40'ının Kaçak ve Kontrolsüz Kesimlerden Dolayı Kayıt Dışı

Türkiye Ziraat Odaları Birliği (TZOB) Genel Başkanı Şemsi Bayraktar, gerekli tedbirler alınmazsa Türkiye'nin 2013 yılında 164 bin ton et açığı vereceğini belirterek, et üretiminin yüzde 40'ının kaçak ve kontrolsüz kesimlerden dolayı kayıt dışı olduğunu söyledi.

Bayraktar, TZOB tarafından hazırlanan 'Et Raporu' ile ilgili değerlendirmelerde bulundu. Besiciliğin en önemli girdilerinden biri olan yem fiyatlarında ciddi artışlar yaşandığını ve 2006-2007 yılları arası fiyat değişimlerine bakıldığında hammaddelerde yüzde 45.8-94.1 arasında, fabrika besi yeminde ise yüzde 49,3 oranında artış olduğunu görüldüğünü kaydeden Bayraktar, "Girdi maliyetlerinde yaşanan bu ciddi artışlara rağmen üretici et fiyatları hemen hemen yerinde saymaktadır. Toptan fiyatlara bakıldığında sığır etinde 2006-2007 döneminde yüzde 2.4, 2007-2008 döneminde ise yüzde 4.5 oranında, koyun-kuzu etinde ise 2006-2007 döneminde yüzde 3.8 ve 2007-2008 döneminde de yüzde 7.4 artış olduğu görülmektedir" dedi.

Üreticilerin aşırı yükselen maliyet baskısını uzun süre göğüslemesinin mümkün olmadığını söyleyen Bayraktar, üreticilerimizin girdi fiyatlarında yaşanan bu derece ciddi artışların meydana getirdiği baskıyı yerinde sayan et fiyatlarıyla uzun süre göğüslemesinin mümkün olmadığını ve eğer gerekli tedbirler alınmazsa birçok besicinin işletmesini kapatmak zorunda kalacağını söyledi. Et üretimi ve kesilen hayvan sayısının yıllar itibarıyla azaldığını dile getiren Bayraktar, "1990 yılına göre 1995 yılında kesilen hayvan sayısı yüzde 40.4, et üretimi ise yüzde 18.1 azalmışken, bu azalışın yıllar itibarıyla devam ettiği, 2005 yılına gelindiğinde kesilen hayvan sayısının yüzde 53, et üretiminin ise yüzde 19.2 azaldığı görülmektedir" şeklinde konuştu.

Kırmızı et tüketiminin azaldığını ve FAO verilerine göre Türkiye'nin 1990 yılında 12.6 kilogram olan kişi başı yıllık kırmızı et tüketiminin 2005 yılında 9.4

kilograma kadar gerilediğin açıklayan TZOB Başkanı Bayraktar, "1990 yılında büyükbaş ve küçükbaş et tüketimi yıllık 6.3 kg ile birbirine eşitken, 2005 yılında büyükbaş tüketiminin 5.2 kilograma, küçükbaşın ise 4.2 kilograma gerilediği görülmektedir. Küçükbaş tüketimindeki azalmanın büyükbaşta göre daha fazla olması üretimde yaşanan ciddi oranlardaki düşüslere bağlanabilir. Türkiye'de kırmızı et tüketimi çok düşüktür. En düşük tüketim Türkiye'ye aittir. İncelenen ülkelerde Türkiye'ye göre yaklaşık 1.5 ile 4 katı arasında değişen oranlarda daha fazla et tüketilmektedir" dedi.

Kaçak ve kontrolsüz kesimler engellenemediği için toplam et üretiminin yüzde 40'ının kayıt dışı olduğuna işaret eden Bayraktar, "Sınırlardan kaçak hayvan girişleri ise hala ciddi bir sorun olmaya devam etmektedir. Türkiye'de küçükbaş et üretiminin yüzde 69'u büyükbaş, et üretiminin yüzde 22'si, toplam et üretiminin ise tahmini yüzde 40'ı kayıt dışıdır. Kaçak ve kontrolsüz kesimlerin bir diğer ifadeyle kayıt dışı et üretiminin bir kısmı kaçak hayvan girişlerinden kaynaklanmaktadır. Türkiye'de hayvan kaçakçılığı gerek hayvan sağlığı gerekse insan sağlığı açısından hala önemli bir sorundur, üretim azalırken fiyatların yerinde seyretmesi kaçak ve kayıt dışı kesimlerle açıklanabilir. AB, Türkiye'nin doğu sınırlarındaki kontrolsüz hayvan girişlerini topluluk için ciddi bir sorun olarak algılamakta, AB'ye üye

olunsa bile bu durum düzeltilene kadar özel tedbirlerle Türk ürünlerinin topluluk içerisinde dolaşımının engellenebileceğini ifade etmektedir. Bu hususlar dikkate alındığında hayvan kaçakçılığının engellenememesi AB sürecini de olumsuz etkileyecektir" ifadelerini kullandı.

Yapılan projeksiyonlara göre Türkiye'de 2013 yılında 164 bin ton et açığı olacağını söyleyen Bayraktar, "Gerekli tedbirler alınmazsa ilerleyen dönemlerde et ithalatı yapılması kaçınılmaz olacaktır. Koyun ve sığır sayısı her yıl yüzde 2 arttırılmazsa ve hayvan başına verim yükseltilmezse **Türkiye'de 2013 yılında kırmızı ette 164 bin ton et açığı**nın olacaktır.

Besicilik desteklenmezse ve bugünkü gibi para kazanılmayan bir üretim dalı olmaya devam edecek olursa bu açık daha da artacaktır. İlerleyen dönemlerde tüketicilerin talebini karşılamak için et ithalatı yapılması kaçınılmaz olacaktır" dedi.

Yapılan çalışmaların AB'ye üyelik durumunda başta yağlı tohumlar ve hayvancılık üretimlerinde olmak üzere tarımsal üretimde genel olarak düşüş olacağını gösterdiğini ileri süren Bayraktar, "Hayvancılık ürünleri üretim miktarında azalma ise yüzde 20'ye ulaşabilecektir. Ancak hayvancılıkta verimlilik artırılırsa, verimliliğin artmadığı duruma göre önemli oranda üretim artışı olabilmektedir. Bu sonuç AB ile entegrasyonda önce verimliliğin artırılmasının ne derece önemli olduğunu açıkça göstermektedir. Yani öncelikle altyapı sorunlarının halledilmesi, verimliliğin artırılarak işletmelere rekabetçi yapı kazandırılması gerekmektedir. Aksi takdirde hayvancılıkta ülkemizin diğer ülkelerin pazarı olması kaçınılmaz olacaktır" diye konuştu. TZOB Genel Başkanı Şemsi Bayraktar, bu hususlar ışığında yapılması gerekleri ise şöyle sıraladı:

"Et üretimimiz ve kesilen hayvan sayımız sürekli azalmaktadır. Sığır dışındaki manda, koyun ve keçi gibi alternatif kırmızı et kaynaklarında gerek hayvan sayısı gerekse et üretimi bakımından ciddi azalmalar yaşanmakta, bu durum kırmızı et ihtiyacının bu kaynaklarla ikame edilmesinin önünü tıkamaktadır. 2013 yılında 164 bin ton et açığı olacağı tahmin edilmektedir. Kırmızı et tüketimimiz birçok ülkenin gerisindedir ve sürekli azalma eğilimindedir. Girdi fiyatlarında ciddi artışlar yaşanırken et fiyatlarının yerinde sayması üreticilerin, üretimi uzun süre devam ettirmesini zorlaştırmaktadır. Kaçak ve kontrolsüz kesimler neticesinde et üretiminin yüzde 40'ı kayıt dışıdır. Sonuçta ciddi sorunlar yaşayan sektör sos vermekte ve acil tedbir alınması zorunluluğu ortaya çıkmamaktadır. Desteklemelerin değiştirileceğinin konuşulduğu şu günlerde bütün bu hususlar dikkate alınmalı, besicilikle iştigal eden üreticilerimiz tüm ülkeyi kapsayacak şekilde et teşvik primi ile desteklenmelidir. Aksi takdirde, yakın zamanda et sanayinde yaşanan kapanmaları, besi işletmeleri bazında da yaşanabilecektir."